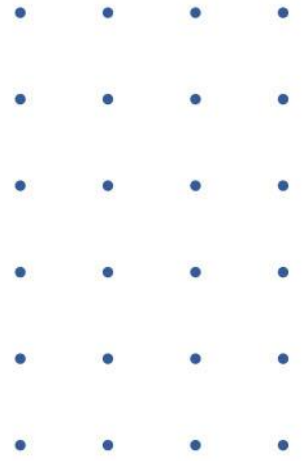

НАЦІОНАЛЬНИЙ РЕПОЗИТАРІЙ
АКАДЕМІЧНИХ ТЕКСТІВ

ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ НАУКОВЦІВ, ОСВІТЯН, ІННОВАТОРІВ

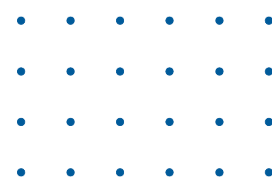
#38, 2024

ЗМІСТ

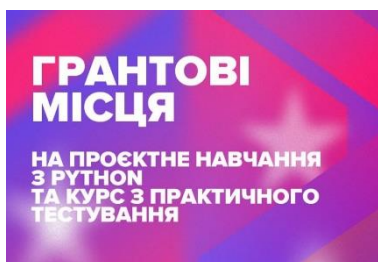
1. Гранти, міжнародна підтримка	2
ГРАНТОВІ МІСЦЯ НА КУРС З ТЕСТУВАННЯ ТА PYTHON	2
КОНКУРС СПІЛЬНИХ УКРАЇНСЬКО-АВСТРІЙСЬКИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ПРОЄКТІВ НА 2025-2026 РОКИ.....	3
2. Документи міжнародних організацій	3
ОЕСР: КОНЦЕНТРАЦІЯ ПРОМИСЛОВОСТІ В ЄВРОПІ	3
ОЕСР: ПРАКТИКА УТИЛІЗАЦІЇ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ.....	4
ОЕСР: ЦИФРОВІЗАЦІЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ	5
ОЕСР: ВИМІРЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЦІННОСТІ ДАНИХ	5
ОЕСР: ЯК УРЯДИ ПІДТРИМУЮТЬ ІННОВАЦІЇ	6
3. Корисні новини України та світу	6
СПІВРОБІТНИЦТВО З ХОРВАТІЄЮ У СФЕРІ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ	6
ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТІВ НАКАЗІВ МОН ЩОДО ПЕРЕЛІКУ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ІЗ ДОДАТКОВИМ РЕГУЛЮВАННЯМ.....	7
ПОМ'ЯКШЕННЯ ВИМОГ ДО ДИСЕРТАЦІЙ ЗНЕЦІНИТЬ СТУПІНЬ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ?	8
РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ У ЗВО	8
КРИТИЧНА ЦИФРОВА ПЕДАГОГІКА У ПОСТЦИФРОВУ ЕПОХУ	9
ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ЗУ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНІВ УКРАЇНИ ЩОДО ОНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ У СФЕРАХ НАУКОВОЇ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ».....	10
КОРИСНІ ПОРАДИ ДЛЯ ОСВІТЯН ТА НАУКОВЦІВ ВІД GENESIS.....	11
ТРАНСФОРМАЦІЯ БІБЛІОТЕК ЗА 25 РОКІВ.....	12
ОЦІНКА ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ЇХНЬОГО ОБЛІКУ	12
ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ У ЗМІШАНИХ НАВЧАЛЬНИХ СЕРЕДОВИЩАХ	13
ЯКИЙ МОЖЕ БУТИ ПОРЯТУНОК ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТІВ?	13
4. Наукові заходи	14
ОРГАНІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОГО ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ	14
ТРЕТЯ МІСЯ УНІВЕРСИТЕТІВ: МЕТОДИКИ ОЦІНКИ І ПІДХОДИ	15
СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ	15
DIGITAL UNIVERSITIES EUROPE 2024.....	16
ПРОБЛЕМИ УКРАЇНСЬКОЇ АКАДЕМІЧНОЇ СФЕРИ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ	16

ІНСТИТУЦІЙНА ПОЛІТИКА ЩОДО КНИГ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ	17
СНІДАНОК З КЕРІВНИЦЕЮ БІБЛІОТЕКИ.....	17
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР СПІВПРАЦІ РЕГІОНІВ ПОЛЬЩІ ТА УКРАЇНИ	18
РОЗБУДОВА СТІЙКОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ.....	18
ГЛОБАЛЬНИЙ ІНДЕКС ІННОВАЦІЙ-2024	19
MICROSOFT: ХМАРНІ ПЛАТФОРМИ ТА ШІ.....	19

1. Гранти, міжнародна підтримка

ГРАНТОВІ МІСЦЯ НА КУРС З ТЕСТУВАННЯ ТА PYTHON

Компанія SoftServe оголосила конкурс на отримання грантів для навчання за власними програмами «Практичне тестування» і «Проектне навчання Python». Під час навчання за програмою «Практичне тестування» учасники, що будуть відібрані за критеріями якості базових знань з ручного тестування та знання англійської мови, дізнаються про основи

тестування, отримують навички, необхідні для старту кар'єри у IT-сфері. Курс «Проектне навчання Python» орієнтований на тих, хто має базові знання з Python, баз даних і вебтехнологій та мають гарний рівень англійської мови. Слухачі курсу зможуть пройти повноцінне проектне навчання під час роботи над проектами з Python та Django Rest Framework. Відбір на грантові місця здійснюватиметься у три етапи, на яких буде оцінено навички технічного тестування і знання з програмування, рівень володіння англійською та проведене інтерв'ю з ментором.

Детальніше: <https://t.me/SoftServeEducation/2014>, <https://hubs.ly/Q02PF0cv0>, <https://hubs.ly/Q02PF0890>

Фото: SoftServe

КОНКУРС СПІЛЬНИХ УКРАЇНСЬКО-АВСТРІЙСЬКИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ПРОЄКТІВ НА 2025-2026 РОКИ

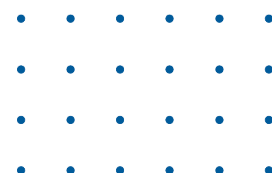
Міністерство освіти і науки України разом із Австрійським агентством з питань освіти та інтернаціоналізації повідомляють про старт конкурсу спільних українсько-австрійських науково-дослідних проєктів, які планується виконувати упродовж 2025-2026 років. Взяти участь у конкурсі можуть творчі колективи закладів вищої освіти, наукових установ

обох країн за визначеними науковими дисциплінами і тематичними напрямками, включаючи соціальні та гуманітарні науки. Основні критерії відбору: відповідність напрямкам конкурсу; наукова якість та інноваційний характер проєкту; можливість проведення спільних досліджень і адекватність наукового методу; досвід участі у міжнародних проєктах і готовність до міжнародного співробітництва; якість інфраструктури наукових установ та ЗВО; участь молодих науковців (віком до 35 років); потенціал практичного упровадження результатів проєкту. МОН бере на себе фінансування витрат українських науковців під час їх візитів до Республіки Австрія (проїзд, проживання, добові, віза, медичне страхування). Заявку на участь можна подати до 25 жовтня 2024 року.

Детальніше: <http://surl.li/iwqfdd>, <http://surl.li/kbinri>

Фото: pixabay.com

2. Документи міжнародних організацій

ОЕСР: КОНЦЕНТРАЦІЯ ПРОМИСЛОВОСТІ В ЄВРОПІ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Концентрація промисловості в Європі: тенденції та методологічні ідеї» із серії «Робочі документи ОЕСР з науки, технологій та промисловості». Наголошується, що концентрація (частка випуску галузі, що припадає на найбільші компанії) є одним з ключових показників оцінювання

рівня конкуренції на ринку. Вимірювання концентрації вимагає декількох методологічних рішень, пов'язаних з визначенням «релевантного ринку» і консенсусу щодо обрахунку концентрації у різних країнах задля можливості здійснення міжкраїнних порівнянь та з'ясування тенденцій. Наразі такі методологічні рішення відсутні. Опубліковане дослідження пропонує методологічні інновації та спирається на нові дані щодо концентрації у 15 європейських країнах, що охоплюють період з 2000 по 2019 рік. Нововведення

стосуються уточнення меж (кордонів) ринків, обліку міжнародної торгівлі та врахування зв'язків власності всередині бізнес-груп на деталізованому галузевому рівні. Ключові покращення у вимірюванні концентрації передбачають: визначення галузей переважно на 3-значному рівні (це дає кращу деталізацію, ніж у попередніх дослідженнях і наближається до трактовки вузьких ринків, визначених антимонопольними органами); розрахунок концентрації на різних рівнях (національному, європейському чи глобальному) з використанням нової таксономії товарності галузі; опосередковане врахування міжнародної торгівлі у межах ринку без звернення до даних про торгівлю на рівні підприємств; врахування зв'язків між афілійованими фірмами в межах однієї бізнес-групи у кожному географічному регіоні. Також у звіті показано, як кожне з названих вище методологічних удосконалень впливає на оцінювання концентрації.

Детальніше: <http://surl.li/gqmjty>, <http://surl.li/wociqd>,
<https://doi.org/10.1787/c4c371fb-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ПРАКТИКА УТИЛІЗАЦІЇ ПОБУТОВИХ ВІДХОДІВ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Практика утилізації побутових відходів: нові емпіричні дані та вплив політики на стійку поведінку» із серії «Робочі документи ОЕСР з навколишнього середовища». Наголошується, що ефективна політика поводження з відходами має вирішальне значення для подолання екологічних проблем, серед яких зміна клімату та забруднення навколишнього середовища. Новий звіт побудований на даних актуальних опитувань, проведених для з'ясування найважливіших чинників та ключових результатів, пов'язаних з накопиченням та утилізацією відходів на рівні домогосподарств. Встановлено, що саме збір побутових відходів має вирішальне значення, причому для нього важлива схема стягнення плати за змішані відходи та забезпечення сталого управління відходами. Показано, що більшість домогосподарств готові сплачувати надбавку до ціни за продукти з екологічно чистим пакуванням, але разом із тим близько третини домогосподарств потребуватимуть знижки, щоб вибрати самі такі продукти на ринку.

Детальніше: <http://surl.li/vpedef>, <http://surl.li/ngctvu>,
<https://doi.org/10.1787/9e5e512c-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ЦИФРОВІЗАЦІЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Цифровізація малого та середнього бізнесу для подолання шоків і змін: 2024 ОЕСР D4SME опитування» із серії «Доповіді ОЕСР про МСП та підприємництво». Наголошується, що застосування цифрових практик МСП продовжує зростати, але «цифровий розрив» з крупними компаніями - збільшується. Розуміння рушійних факторів і “вузьких місць” цифровізації МСП, а також максимально повне розуміння їхньої практики є надзвичайно важливим чинником прийняття політичних рішень, які допоможуть подолати цей розрив. Для цього проводилось опитування у семи країнах ОЕСР (Франція, Німеччина, Італія, Японія, Корея, Іспанія та Сполучені Штати) у співпраці з цифровими платформами-партнерами ОЕСД. Його результати дозволяють повному поглянути на цифровізацію МСП і те, як цифрові інструменти можуть допомогти їм подолати короткострокові виклики і підвищити стійкість у довгостроковій перспективі. Звіт також презентує дані про використання і сприйняття МСП технологій штучного інтелекту (з акцентом на «генеративний штучний інтелект»), застосування ними аналітики даних для відстеження екологічної ефективності та вплив цифрових практик на робочому місці на психічне благополуччя.

Детальніше: <http://surl.li/egqrcl>,
<https://doi.org/10.1787/eb4ec9ac-en>

<http://surl.li/btbkvm>,

Фото: скріншот

ОЕСР: ВИМІРЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЦІННОСТІ ДАНИХ

Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Вимірювання економічної цінності даних» із серії «Нотатки ОЕСР з інструментарію переходу на цифрові технології». Експерти зазначають: екосистема цифрових технологій спирається на дані, які можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на людей, компанії та урядові інституції. Дані лежать в основі цифрової трансформації економіки і стають дедалі ціннішим активом для суспільства в цілому та окремих зацікавлених гравців. Доступність і поширеність даних вже спричинили появу нових або значно удосконалених продуктів, послуг та бізнес-моделей, сприяла підвищенню продуктивності. Оскільки дані стали соціальним та економічним ресурсом, надзвичайно важливим для прийняття рішень, розвитку інновацій та виробництва, виникла низка проблем, зокрема – щодо вимірювання економічної цінності даних задля забезпечення надійної доказової бази розроблення політики. У звіті розкривається зміст поняття «дані» та подаються пропозиції концептуального плану щодо визначення їхньої цінності; узагальнюються

практичні проблеми вимірювання, з якими стикаються різноманітні інноваційні ініціативи у контексті майбутнього перегляду Системи національних рахунків.

Детальніше: <http://surl.li/vmshnv>, <http://surl.li/dblcxk>,
<https://doi.org/10.1787/f46b3691-en>

Фото: скріншот

ОЕСР: ЯК УРЯДИ ПІДТРИМУЮТЬ ІННОВАЦІЇ

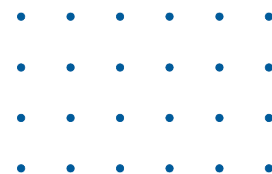
Організація економічного співробітництва та розвитку опублікувала звіт «Як уряди спрямовують підтримку інновацій? Уроки нещодавньої роботи ОЕСР з вимірювання та аналізу впливу» із серії «Аналіз політики ОЕСР». Наголошується, що урядові структури прагнуть знайти найкращий рівень і забезпечити баланс фінансової підтримки інновацій

для вирішення нагальних економічних і політичних завдань, зокрема - підвищення продуктивності та подолання кліматичної кризи. Державна фінансова підтримка інновацій може бути спрямована на політичні та суспільні пріоритети, що в кінцевому рахунку визначає вибір інструментів політики, бенефіціарів та умов підтримки. Такий вибір обмежений бюджетними та адміністративними можливостями, а також внутрішніми та міжнародними правилами, які спрямовані на збереження відкритих і рівних правил гри, але зменшують реальний простір для внутрішньополітичних рішень. У документі представлені актуальні дані ОЕСР щодо урядової підтримки інновацій, а також рекомендації з коригування заходів такої підтримки та подолання прогалів в системі моніторингу, яка грає надзвичайно важливу роль в управлінні трансформацією інноваційних систем.

Детальніше: <http://surl.li/vzchfs>, <http://surl.li/yvtlul>,
<https://doi.org/10.1787/c1d93d1c-en>

Фото: скріншот

3. Корисні новини України та світу

СПІВРОБІТНИЦТВО З ХОРВАТІЄЮ У СФЕРІ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

Міністерство освіти і науки України та Міністерство науки, освіти та молоді Республіки Хорватія узгодили програму міжнародного двостороннього співробітництва у сфері науки і технологій. Вона має на меті зміцнення двосторонніх зв'язків і стимулювання науково-технологічного розвитку.

Програма відкриває можливості наукових обмінів, проведення спільних наукових заходів - конференцій, симпозіумів, семінарів, практикумів та виставок; створення науково-дослідних центрів та тимчасових науково-дослідних груп; обміну технологіями та науково-технологічною інформацією. Підписання документу уповноваженими представниками сторін створює правові підстави для активної співпраці у науковій сфері, розвитку інновацій, а також інтеграції України до Європейського дослідницького простору.

Детальніше: <http://surl.li/dkjcxr>

Фото: МОН

ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТІВ НАКАЗІВ МОН ЩОДО ПЕРЕЛІКУ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ІЗ ДОДАТКОВИМ РЕГУЛЮВАННЯМ

Міністерство освіти і науки пропонує до громадського обговорення проекти наказів щодо регулювання галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Йдеться про наступні проекти: «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2020 року № 673» та «Про особливості запровадження змін

до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021». У проекті наказу МОН «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 22 травня 2020 року № 673» визначається перелік спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання, узгоджений з новим переліком галузей знань і спеціальностей, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021. Його реалізація дозволить оновити освітні програми закладів вищої та фахової передвищої освіти. У проекті наказу «Про особливості запровадження змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 1021» встановлюється відповідність між спеціальностями нової редакції переліку та попередньої редакції переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, а також фіксується перелік спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, особливості переоформлення ліцензій на здійснення освітньої діяльності, переоформлення сертифікатів про акредитацію освітніх програм. Зауваження та пропозиції до проектів наказів можна подати відповідно до 16 жовтня та 10 жовтня 2024 року.

Детальніше: <http://surl.li/ntfomj>, <http://surl.li/fzlgjl>, <http://surl.li/meqeho>, <http://surl.li/gtgayx>

Фото: МОН

ПОМ'ЯКШЕННЯ ВИМОГ ДО ДИСЕРТАЦІЙ ЗНЕЦІНИТЬ СТУПІНЬ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ?

На сайті Times Higher Education опублікована стаття «Кандидати побоюються, що пом'якшення вимог до дисертацій знецінить ступінь доктора філософії». У ній зазначається, що провідний університет Фінляндії прийняв рішення про послаблення вимог до докторантів в частині кількості необхідних публікацій (статей), а також зменшення обсягу кредитів ЄКТС під час навчання. Такі зміни викликали занепокоєння у академічному середовищі якості освіти. А докторанти висловлюють побоювання, що цей крок може «девальвувати» ступінь, на який вони претендують. Згідно попередніх норм докторські дисертації мали бути висвітлені не менше як у трьох / п'яти публікаціях, а тепер вони знижені до дох/трьох і не обов'язково опублікованих (включаються також і ті, що очікують на публікацію). Йдеться навіть про те, що «достатній науковий внесок для докторського ступеня» може бути оцінений за матеріалами лише однієї публікації для роботи, яка вважається «особливо видатною». Зменшення кредитів відбулось на чверть (із 40 до 30 ЄКТС). Слід зазначити, що раніше уряд Фінляндії запустив трирічну пілотну програму вартістю 255 млн. євро, спрямовану на «збільшення кількості докторських ступенів у Фінляндії». Яніка Луукінен, радник Unifi з наукової політики, говорить, що фінські освітні та наукові установи упроваджують зміни на основі рекомендацій урядової робочої групи. Мотивом для скорочення вимог у частині кількості публікацій має запобігти затягуванню публікаційного процесу, який «з'їдає весь час кандидата на докторський ступінь». Якість роботи набагато важливіша, ніж кількість статей, а старі вимоги до публікацій могли стимулювати кандидатів розділити дослідження на менші фрагменти, публікуючи більшу кількість статей із скороченим / обмеженим змістом. «Зміни, які ми запроваджуємо, спрямовані на користь докторанту, бо він отримує гарну освіту у розумні терміни».

Детальніше: <http://surl.li/onpvxf>

Фото: pixabay.com

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ БЕЗБАР'ЄРНОСТІ У ЗВО

Міністерство освіти і науки підготувало нові методичні рекомендації щодо організації безбар'єрного освітнього простору в закладах вищої освіти. Відповідним листом № 6/688-24 від 04.09.24 року, текст якого опублікований на порталі МОН, ці рекомендації доведені до керівників департаментів (управлінь) освіти і науки обласних, Київської міської державних (військових) адміністрацій. Виконання таких рекомендацій сприятиме створенню інклюзивного освітнього середовища у закладах вищої

освіти міжнародних стандартів та буде корисним під час формування стратегічного плану розвитку ЗВО. У них, зокрема, йдеться про організацію освітнього процесу для студентів з особливими освітніми потребами, запровадження безбар'єрності освітніх послуг для людей з порушеннями мови, комунікації, слуху, батьків з дітьми, людей старшого віку та інших суспільних груп.

Детальніше: <http://surl.li/lhxwtj>, <http://surl.li/lzpiqg>, <https://osvita.ua/vnz/92952/>

Фото: скріншот

КРИТИЧНА ЦИФРОВА ПЕДАГОГІКА У ПОСТЦИФРОВУ ЕПОХУ

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Данієля Гутьєррес «Ризоматичне навчання та критична цифрова педагогіка у постцифрову епоху». Наголошується, що вища освіта потребує трансформаційних практик, щоб адекватно відповідати на виклики ХХІ століття. Поєднання експансивного, органічного навчання з активним, критичним використанням технологій може бути надвичайно важливим для університетів. З огляду на невизначеність, з якою наразі стикається світ, вища освіта потребує нової теоретичної та методологічної основи щоб залишатись соціально інклюзивною, технологічно інноваційною та гнучкою стосовно різноманітних потреб сучасного суспільства. Автор наводить результати дослідження, як ризоматичне навчання та критична цифрова педагогіка можуть допомогти створити навчальне середовище постцифрової епохи, оскільки обидва підходи кидають виклик традиціям, активно залучають освітню спільноту до взаємодії та сприяють спільному створенню знань. Контексти навчання стають гнучкими та адаптованими, розширюючи можливості як викладачів, так і студентів у їхньому прагненні до критичного та рефлексивного навчання. Данієль пропонує кілька практичних рекомендацій для створення навчальних ситуацій, які сприяють автономії та критичному мисленню. Цей досвід можна адаптувати до будь-якого університетського ступеня. Потенціал поєднання ризоматичного навчання та критичної цифрової педагогіки автор оцінює як надзвичайно важливий, він підтримує навички критичного мислення, мультимодального спілкування, цифрової грамотності, соціальної та культурної обізнаності. З ними вища освіта набуває нового освітнього досвіду і приносить більшу користь суспільству в цілому.

Детальніше: <http://surl.li/hswuks>

Фото: pixabay.com

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЄКТУ ЗУ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНІВ УКРАЇНИ ЩОДО ОНОВЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ У СФЕРАХ НАУКОВОЇ, НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

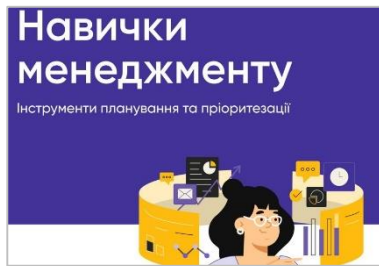

Міністерство освіти і науки України пропонує для громадського обговорення проєкт закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо оновлення системи пріоритетних напрямів у сферах наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності». Він покликаний забезпечити законодавче оновлення системи пріоритетних напрямів у сферах наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності в Україні, що мають бути спрямовані на забезпечення національної безпеки, конкурентоспроможності виробництва, сталого розвитку та підвищення якості життя населення. Законопроєктом передбачене упорядкування системи, яка є занадто розгалуженою; оновлення процедури визначення пріоритетних напрямів розвитку науки і технологій, які затверджуються на рівні закону на довгостроковий період (6 років) та тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що визначаються постановою Кабінету Міністрів України, на середньостроковий період (3 роки). Пріоритети інноваційної діяльності визначатимуться Кабінетом Міністрів України у стратегічних документах державної політики щодо розвитку сфери інноваційної діяльності в Україні у вигляді переліку галузей, яким надається підтримка, як пріоритети в секторах економіки зі значним інноваційним потенціалом. Пропонується відмовитись від розгалуженої системи пріоритетних напрямів інноваційної діяльності (стратегічних та середньострокових загальнодержавного, галузевого і регіонального). Вносяться зміни до практики фінансування наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок за пріоритетними напрямами. Відповідно до пріоритетів буде підтримуватись виконання досліджень і розробок за кошти державного бюджету на конкурсній основі, тоді як базове фінансування основної діяльності наукових установ та наукових досліджень закладів вищої освіти, отримане за результатами атестації, здійснюватиметься без обмеження їх тематики. При цьому Національному фонду досліджень України буде дозволено фінансувати фундаментальні дослідження, тематика яких не обмежується пріоритетними напрямами. Оновлення пріоритетних напрямів відбуватиметься на основі результатів прогнозно-аналітичних (форсайтних) досліджень, які проводитимуться установами, відібраними на конкурсній основі з числа закладів вищої освіти, наукових установ, інших установ, підприємств та організацій, які мають відповідний кадровий потенціал і досвід проведення прогнозно-аналітичних досліджень. Формування оновленого переліку пріоритетних напрямів, спрямованих на повоєнну відбудову України, за новим порядком передбачено після завершення воєнного стану в Україні. Зауваження та пропозиції до законопроєкту можна надати 03 жовтня 2024 року.

Детальніше: <http://surl.li/ycizzg>, <http://surl.li/oqnazx>, <http://surl.li/qfbmpp>,
<http://surl.li/qxxbws>

Фото: МОН

КОРИСНІ ПОРАДИ ДЛЯ ОСВІТЯН ТА НАУКОВЦІВ ВІД GENESIS

Команда ІТ-компанії Genesis оприлюднила корисні поради для освітян та науковців, які допоможуть більш ефективно поєднувати викладацьку діяльність, науково-дослідну роботу, участь в освітніх заходах, підготовку публікацій тощо. Пропонуються рішення для розвитку управлінських навичок з використанням

матриці Ейзенхауера, методу «помідорок» та матриці «вплив / зусилля». Кожен з названих інструментів коротко описаний, щоб кожен міг обрати для себе найкращий варіант. Зокрема, матриця Ейзенхауера є способом швидкого сортування завдань і справ, при якому потрібно відповісти на два прості запитання: «чи це терміново?» та «чи це важливо?». У межах цієї матриці завдання розподіляються на чотири квадранти: термінові та важливі (їх потрібно виконати негайно); важливі, але не термінові (бажано віднести їх виконання ненадовго); термінові, але не важливі (пропонується делегувати їх виконання або мінімізувати зусилля щодо них); не термінові та не важливі (відмовитися від них). Метод «помідорок» пропонує поділяти час на певні проміжки з їх чергуванням: 25 хвилин – на концентрацію уваги та виконання завдань; 5 хвилин – на перерву та відпочинок. Impact-Effort Matrix або матриця «вплив/зусилля» являє собою інструмент оцінювання та пріоритетизації завдань на основі співвідношення їхнього впливу та необхідних зусиль із реалізації. Завдання розподіляються на чотири квадранти: швидкі перемоги (великий вплив і малі зусилля, - наприклад, оновлення слайдів презентацій з додаванням актуальних прикладів; організація короткої консультації для студентів перед іспитом); великі проекти (великий вплив і значні зусилля, - наприклад, розроблення нового навчального курсу; написання та публікація наукової монографії); малі завдання (малий вплив і малі зусилля, - наприклад, відповіді на короткі електронні листи; оновлення списку літератури); відволікання (малий вплив і великі зусилля, - наприклад, участь у комітетах або групах, діяльність яких не впливає на вашу роботу; організація заходів, які не пов'язані з вашими професійними обов'язками та не приносять користі). Для візуалізації завдань паралельно можна використовувати Google Sheets, Trello, Notion, Діаграму Ганта. Остання є візуальним інструментом, який демонструє завдання з прив'язкою до часової вісі, допомагаючи відстежувати терміни виконання завдань, здійснювати наочне планування й моніторинг прогресу.

Детальніше: https://t.me/navchai_smilyvo/286, https://t.me/navchai_smilyvo/95,
<https://bit.ly/4ddH49w>, <https://bit.ly/3XKFM0J>, <https://bit.ly/4gGUQon>

Фото: Genesis

ТРАНСФОРМАЦІЯ БІБЛІОТЕК ЗА 25 РОКІВ

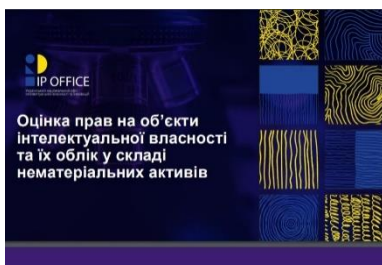
На сайті компанії Elsevier опублікована стаття Сьюзани Дженкінс «Як змінилися бібліотеки за 25 років цифрових інновацій». У ній йдеться про цифровізацію діяльності бібліотек та забезпечення відкритого доступу до оцифрованих архівів починаючи з 90-років минулого століття. Розглядається ScienceDirect, консолідація відкриттів і надання доступу до широкого

масиву оцифрованих досліджень, експериментальні «е-бібліотеки» сканованих статей без інтерактивних функцій, стандарт Portable Document Format (PDF) і алгоритми пошуку як основа дослідницьких платформ. Сьюзани звертає увагу на те, як змінились бібліотечні послуги, коли дослідники та викладачі адаптувалися до нового цифрового інформаційного середовища, зосередившись на навчанні бібліотечних співробітників та дослідницьких спільнот, які вони обслуговували. Цифрова трансформація зняла багато операційних завдань, пов'язаних із керуванням паперовими документами, але створила потребу у багатьох нових навичках і ролях. Тепер науковий бібліотекар допомагає у створенні навчальних модулів для семінарів, робить внесок у онлайн-ресурси LibGuides та вивчає найкращі практики для підтримки цілісності цифрового дослідницького процесу. Останнім часом зростає обізнаність щодо нових міжнародних стандартів цифрового дизайну веб-сайтів, що дозволяє зробити їх вміст доступним для людей з обмеженими можливостями. Найновішою інновацією, яка поширилася в бібліотеках та установах, є генеративний штучний інтелект. До основних навичок бібліотекаря, пов'язаних із підтримкою цілісності, оцінюванням та поширенням знань, інтегрується ГШІ, що також потягне за собою трансформацію можливостей дослідницьких платформ.

Детальніше: <http://surl.li/dfctly>, <https://www.sciencedirect.com/>,
<https://www.w3.org/TR/WCAG21/>

Фото: Elsevier

ОЦІНКА ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ЇХНЬОГО ОБЛІКУ

National IP&Innovations Hub оприлюднив власні матеріали, у яких висвітлюються питання доцільності проведення оцінки прав інтелектуальної власності на об'єкти та важливість їхнього обліку у складі нематеріальних активів. Окремо розглядається постановка на бухгалтерський облік, що дозволяє підприємству ефективно комерціалізувати

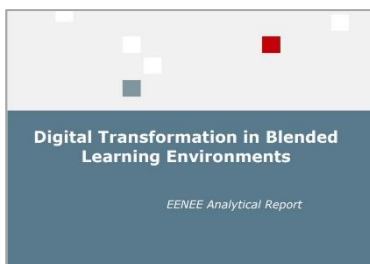
інтелектуальну власність й отримувати додатковий прибуток від володіння правами на об'єкти інтелектуальної власності або від надання їх у використання. Наголошується, що підприємство може використовувати об'єкти інтелектуальної власності при виробництві власної продукції, передавати

майнові права на використання об'єктів інтелектуальної власності третім особам та комбінувати обидва варіанти. За допомогою оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності можна визначити, який з цих варіантів є більш доцільним у конкретних умовах. Надаються роз'яснення щодо призначення оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності, процедури її проведення та цілей, можливостей, які підприємству надає постановка об'єктів інтелектуальної власності на бухгалтерський облік, отримання охоронного документу (патенту, свідоцтва) на об'єкти інтелектуальної власності, визначення вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності при зарахуванні на баланс суб'єкта господарювання, необхідності здійснення переоцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності, які вже поставлені на баланс.

Детальніше: <http://surl.li/evujnf>, <http://surl.li/oavwlz>

Фото: скріншот

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ У ЗМІШАНИХ НАВЧАЛЬНИХ СЕРЕДОВИЩАХ

На сайті Європейської Комісії у розділі «Європейський освітній простір. Якісна освіта та навчання для всіх» опубліковано звіт «Цифрова трансформація у змішаних навчальних середовищах». Звіт розкриває значення цифрового виміру змішаного навчання у мінливому ландшафті європейської освіти, містить аналіз переваг такого цифрового виміру для студентів і викладачів, його вплив на ефективність навчання. У документі представлені загальне бачення експертами змішаного навчання, яке сприяє персоналізованій, орієнтованій на студента освіті, доступній для всіх; підвищує зацікавленість студентів; покращує результати навчання; розвиває такі важливі навички, як критичне мислення та цифрові навички. У звіті наголошується на важливості підтримки справедливого доступу до новітніх технологій і забезпечення відповідної цифрової підготовки освітян.

Детальніше: <http://surl.li/mpwtk>, <http://surl.li/wmnorl>

Фото: скріншот

ЯКИЙ МОЖЕ БУТИ ПОРЯТУНОК ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТІВ?

На сайті Times Higher Education опублікована стаття Ендрю Макрей «Можливо, вам не подобаються збори, але їх підвищення - єдиний реальний порятунок». Автор наголошує, що нинішній уряд Великої Британії, орієнтований на політику жорсткої економії, навряд чи знайде суттєві додаткові кошти для фінансування університетів. Новий керівник урядового управління у справах студентів Девід Бехан заявив, що «золотий вік університетів... ймовірно, закінчився».

Пов'язуючи плату за навчання, зарплату проректорів та якість вищої освіти в англійських університетах, автор зазначає, що якість перетворюється на репутацію, приваблює іноземних студентів і може (звичайно, не обов'язково) перетворитися на краще робоче середовище. Сумнозвісні зміни до механізмів погашення кредитів, запроваджені у 2022 році, не принесли університетам додаткових доходів, але суттєво змінили баланс фінансового навантаження між державою та випускником. Крім того, зміна фінансових умов змусила студентів працювати під час семестрового навчання, що посилює соціальну нерівність і впливає на якість навчання. Питання, на які на думку Ендрю повинна відповісти влада, наступні: яким має бути баланс фінансового навантаження між здобувачами освіти та державою; чи потрібні кредити на утримання або гранти, що залежать від рівня доходу здобувачів; чи потрібно повертатися до контролю за кількістю студентів; якою мірою (якщо взагалі це етично) іноземні студенти мають субсидувати освіту місцевих студентів. Існує багато речей у діяльності університетів, які потребують змін. Але ті, хто стверджує, що система фундаментально зламана, що всі виклики, які постали перед університетами, – неможливо здолати, - лише поглиблюють, а не вирішують проблеми.

Детальніше: <http://surl.li/abrixp>

Фото: pixabay.com

4. Наукові заходи

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОГО ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ

На порталі «ДіяОсвіта» став доступним освітній серіал «Організація ефективного онлайн-навчання». Він покликаний ознайомити усіх, хто бажає проводити уроки онлайн, з різними цифровими платформами, а також інструментами, які роблять навчання інтерактивним і більш цікавим (дошки, застосунки для квізів, тести, аудіо- та відеопроєкти). В серіалі представлений огляд новітніх тенденцій та незвичних корисних рішень стосовно побудови дистанційних уроків. Він складається з семи серій, у яких розглядаються наступні питання: вибір формату - онлайн чи офлайн, у чому полягає різниця; які переваги та труднощі в організації онлайн-навчання; найбільш поширені онлайн-платформи; онлайн-інструменти для інтерактивного навчання (дошки, презентації, аудіо- та відеоредактори, квізи, тести); побудова ефективної взаємодії між лектором і слухачем під час заняття (правила поведінки, взаємовідносин); інструменти комунікації (Zoom-чат, чат у Viber або Telegram, Google Docs, Google Classroom); інструменти для колективної роботи. Серіал доступний українською та англійською мовами.

Детальніше: <http://surl.li/wmevck>, https://t.me/diia_education/1402

Фото: Дія.Освіта

ТРЕТЯ МІСІЯ УНІВЕРСИТЕТІВ: МЕТОДИКИ ОЦІНКИ І ПІДХОДИ

23 вересня 2024 року у рамках реалізації структурного проєкту Еразмус+ КА2 СВНЕ «Університети-громади: посилення співпраці» відбудеться практичне заняття «Третя місяць університетів: методики оцінки і підходи». Захід покликаний стати площадкою для представників закладів вищої освіти, наукових установ, аналітичних центрів задля обговорення методик і кращих практик оцінювання «третьої місії» університетів. Планується проаналізувати діяльність університетів із вирішення суспільних проблем різного рівня, зокрема – у підприємницькому та соціальному вимірах. Організатори: Міністерство освіти та науки України, Національний Еразмус+ Офіс в Україні, Українська Асоціація Європейських Студій, The Accreditation Council for Entrepreneurial and Engaged Universities, Університет Генуї.

Детальніше: <http://surl.li/peolcc>, <http://surl.li/gsvqxu>

Фото: МОН

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

23 вересня 2024 року відбудеться круглий стіл «Стратегія розвитку вищої освіти України в умовах надзвичайних ситуацій та криз воєнного стану. Розбудова мережі закладів вищої освіти України». На заході будуть презентовані результати реалізації Стратегії розвитку вищої освіти в Україні та проведене обговорення законодавчих передумов і концептуальних засад її розвитку, а також модернізації мережі ЗВО у контексті євроінтеграції. Планується розглянути наступні питання: стратегічні цілі та завдання розвитку вищої освіти в Україні, механізми їх реалізації та критерії оцінювання; стан і перспективи мережі закладів вищої освіти України; демографічні виклики та розвиток вищої освіти України; інституційний розвиток вищої освіти (досвід Київського національного університету імені Тараса Шевченка); забезпечення відповідності змісту вищої освіти потребам ринку праці; сучасне освітнє законодавство. Організатори: Міністерство освіти і науки України, Національний Еразмус+ офіс в Україні, Інститут вищої освіти НАПН України, Інститут демографії та проблем якості життя НАН України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Детальніше: <http://surl.li/cmhlsl>, <http://surl.li/nhgllk>, <http://surl.li/fhfkeb>

Фото: організатори

будуть працювати найкраще; як українська академічна спільнота може підтримати бізнес, неприбуткові організації та державні установи країни; як міжнародна спільнота може підтримати такі партнерства. Організатори: Генеральна Асамблея ООН /UNGA79, Стенфордська школа сталого розвитку.

Детальніше: <http://surl.li/hydrib>, <https://sustainability.stanford.edu/news>

Фото: організатори

ІНСТИТУЦІЙНА ПОЛІТИКА ЩОДО КНИГ ВІДКРИТОГО ДОСТУПУ

24 вересня 2024 року у рамках серії заходів «Майбутнє наукової комунікації» відбудеться вебінар «Розробка інституційної політики щодо книг відкритого доступу». Він покликаний підвищити обізнаність представників університетів щодо книг із відкритим доступом та довгострокових публікацій (включаючи монографії, розділи книг та редактовані збірки). Під час

вебінару планується обговорити наступні питання: різноманітність політики відкритого доступу в університетах та інших дослідницьких організаціях у Європейському дослідницькому просторі (з особливим акцентом саме на політиці щодо книг відкритого доступу); результати дослідження та картографування політики, відкритого доступу та специфіка національних підходів до політики відкритого доступу до книг (від проекту PALOMERA); у чому полягає цінність книг відкритого доступу та яка інституціональна політика найкраща; як і чому ЗВО та наукові установи запроваджують політику відкритого доступу. Організатори: Європейська асоціація університетів, проект Policy Alignment of Open Access Monographs in the European Research Area.

Детальніше: <https://bit.ly/3TqXmoF>, <http://surl.li/mhgypv>

Фото: ЄАУ

СНІДАНОК З КЕРІВНИЦЕЮ БІБЛІОТЕКИ

24 вересня 2024 року відбудеться «Сніданок з керівницею бібліотеки Goethe-Institut в Україні Маріеттою Зандер». Під час заходу планується обговорити наступні питання: сучасні тренди та особливості роботи бібліотек у Німеччині; як відбувається діяльність бібліотеки Goethe-Institut в Україні з початку 2022 року; планування спільних

заходів Goethe-Institut в Україні разом із ВГО «Українська бібліотечна асоціація». Організатори: ВГО «Українська бібліотечна асоціація», Бібліотека Goethe-Institut в Україні.

Детальніше: <http://surl.li/bysajm>,
<https://www.goethe.de/ins/ua/uk/ver.cfm>

<http://surl.li/moezlw>,

Фото: організатори

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР СПІВПРАЦІ РЕГІОНІВ ПОЛЬЩІ ТА УКРАЇНИ

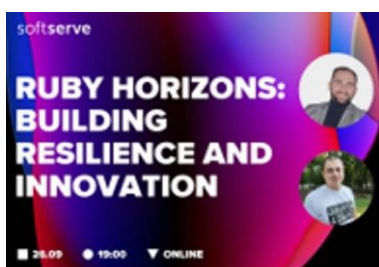

24–25 вересня 2024 року на базі створеної у 2022 році Українсько-Польської платформи експертів з просторового розвитку відбудеться наукова конференція «Європейський вимір розвитку та взаємної співпраці регіонів Польщі та України». Захід покликаний стати площадкою для обміну досвідом, обговорення викликів розвитку і перспектив співпраці між польськими й українськими регіонами як важливого етапу інтеграції України у європейський простір. Планується обговорити наступні питання: просторовий вимір соціально-економічних процесів; виклики регіональної та просторової політики у Польщі та Україні у контексті інтеграції до Європейського Союзу; розвиток транспортної інфраструктури та її роль у формуванні польсько-українських транскордонних зв'язків, а також глобальних і європейських зв'язків; управління й охорона транскордонних природних ресурсів довкілля; наслідки військових дій для системи розселення України та Польщі; сталий розвиток і реконструкція та відбудова міст України в умовах воєнних руйнувань; мобільність населення України та її соціально-економічні наслідки у просторовому вимірі; виклики польсько-української транскордонної співпраці та територіальної інтеграції у контексті сучасних динамічних умов. Організатори: Комітет просторового розвитку країни Польської академії наук, Інститут географії Національної академії наук України, Міністерство фінансів і регіональної політики Польщі.

Детальніше: <http://surl.li/mrwxmj>, <http://surl.li/twpuns>, <http://surl.li/cnwvgn>

Фото: pixabay.com

РОЗБУДОВА СТІЙКОСТІ ТА ІННОВАЦІЙ

26 вересня 2024 року відбудеться вебінар «Рубінові горизонти: розбудова стійкості та інновацій». Захід покликаний стати майданчиком для обговорення питання ефективної організації роботи, адаптації до стресів, опанування практичних інструментів розвитку технічних і ментальних навичок, зокрема – щодо Ruby. Планується обговорити наступні теми: аналіз запитів до активних записів у Rails (Active Record у Rails), найкращі практики та потенційні покращення взаємодії з базами даних, стресостійкість - інструменти когнітивно-поведінкової терапії, ефективні техніки подолання стресу, аналіз ситуацій, чинників, емоцій та поведінки у стресових ситуаціях. Організатор – SoftServe.

Детальніше: <https://hubs.ly/Q02Q6-KW0>, <https://t.me/SoftServeEducation/2017>

Фото: скріншот

ГЛОБАЛЬНИЙ ІНДЕКС ІННОВАЦІЙ-2024

26 вересня 2024 року у змішаному форматі відбудеться захід, на якому буде оприлюднено Глобальний індекс інновацій 2024 року. Цей індекс характеризує інноваційну ефективність 133 економік світу й відстежує глобальні інноваційні тенденції на тлі нинішнього стабільного, але дуже повільного економічного зростання, скорочення фінансування інновацій та незначного прогресу у продуктивності. Глобальний індекс інновацій, який обраховується з 2007 року, є безцінним довідником для країн, які працюють над удосконаленням власних стратегій інноваційної та економічної політики, а також є інструментом вимірювання інновацій. Під час заходу планується обговорити питання інтелектуальної власності та інноваційних екосистем, діяльність ВОІВ, потенціал соціального підприємництва у контексті інновацій. Організатор – Всесвітня організація інтелектуальної власності.

Детальніше: <http://surl.li/mmkdcc>, <https://webcast.wipo.int/home>,
<http://surl.li/wvnywg>

Фото: скріншот

MICROSOFT: ХМАРНІ ПЛАТФОРМИ ТА ШІ

2 жовтня 2024 року в онлайн-форматі стартує нова навчальна програма «Microsoft: хмарні платформи та ШІ для підвищення продуктивності й безпеки». Вона покликана ознайомити слухачів з основними аспектами хмарних сервісів, інноваційних рішень для робочого середовища та упровадження ШІ в операційні процеси; допомогти лідерам цифрової трансформації отримати необхідні навички та знання для створення бізнес-застосунків, розбудови хмарної інфраструктури, ефективного використання ШІ та підтримання безпечного середовища. Планується розглянути наступні питання: новітні технології та диджиталізація; тренди ШІ та огляд ШІ-послуг від Microsoft; Modern Work та безпека; підготовка ІТ-інфраструктури до упровадження ШІ-рішень з Azure; бізнес-застосунки та low-code рішення Power Platform. Учасники програми навчатимуться працювати з хмарною платформою Microsoft Azure; розробляти та керувати хмарними застосунками для безпечного й безперервного управління даними; інтегрувати ШІ-інструменти у робочі процеси. Організатори: CDTO Campus, Microsoft.

Детальніше: <http://surl.li/rlpqwa>, <http://surl.li/yyqcwn>, <http://surl.li/alihfj>

Фото: організатори

Дякуємо Вам за підписку на дайджест інформаційних матеріалів НРАТ.

Він створюється в рамках реалізації проекту Національного репозитарію академічних текстів, який фінансується Міністерством освіти і науки України. Цільова аудиторія - науковці, освітяни, інноватори, здобувачі вищої освіти, автори і редактори наукових фахових видань, прихильники відкритої науки та відкритого доступу.

У щоденному режимі ця інформація оприлюднюється на офіційному вебпорталі Нацрепозитарію та сторінках НРАТ у соціальних мережах:

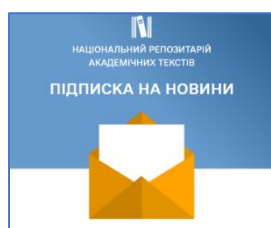

<https://nrat.ukrintei.ua/category/usi-novyny-na-portali/>, <https://nrat.ukrintei.ua/category/naukovi-zahody/>

https://www.facebook.com/groups/578991159108587/?sorting_setting=CHRONOLOGICAL

<https://t.me/NationalRepository>

<https://invite.viber.com/?g2=AQBNMJ1iDNPI403rQ2x%2FeMt0spQItYQzEroTVETPdJlh2K97EhrByGTLtwG%2FP70p>

Усі бажаючі можуть оформити підписку на повідомлення про події, документи і заходи, які публікуються на ресурсах Нацрепозитарію. Для цього на головній сторінці вебпорталу у сервісі «підписка» достатньо обрати зручну періодичність повідомлень (щодня або раз на тиждень) та цільову спрямованість (науковцям, освітянам, інноваторам).

Детальніше: <https://nrat.ukrintei.ua/newsletter-list/>, <https://nrat.ukrintei.ua>